

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 8Co/143/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3112225518
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Legerská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3112225518.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Legerskej a členiek senátu Mgr. Ivany Šlesarovej a JUDr. Ivice Čelkovej v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO 35 807 598, právne zastúpeného Fridrich Paľko, s. r. o. so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO 36 864 421, proti žalovanému Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín, č. k. 27C/255/2012-148 zo dňa 16. januára 2015, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal náhrady majetkovej škody vo výške 1.459,61 Eur a nemajetkovej ujmy vo výške 291,92 Eur žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Uplatnenie nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy žalobca odôvodnil nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Trenčín v exekučnom konaní sp.zn. 61Er/3198/2010, ktorý spočíval v tom, že o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nerozhodol exekučný súd v zákonnej lehote napriek tomu, že vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala rozsiahlejšiu spoluprácu s účastníkmi konania. Súd prvého stupňa rozsudkom č.k. 27C/255/2012-48 zo dňa 28.8.2013 žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací uznesením č.k. 5Co/478/2013-112 zo dňa 22.10.2014 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie. Podaním zo dňa 9.1.2015 žalobca navrhol zrušiť pojednávanie nariadené súdom prvého stupňa (16.1.2015) z dôvodu porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu až do rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti žalobcu, ktorej predmetom je rozhodnutie o porušení práva žalobcu na zákonného sudcu a práva na nestranný súd a ktorej dôsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu vo veci nevyhlásenia sudcu povereného prejednaním veci. O návrhu žalobcu na prerušenie konania rozhodol súd prvého stupňa samostatným uznesením dňa 16.01.2015 tak, že tento zamietol. Z vykonaného dokazovania súd prvého stupňa zistil, že exekučnému súdu, Okresnému súdu Trenčín, bola dňa 10.12.2010 doručená žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci oprávneného - žalobcu, proti povinnému A. N. pre vymoženie 354 Eur s príslušenstvom. Uznesením č.k. 61Er/3198/2010-9 zo dňa 12.05.2011 exekučný súd žiadosť súdneho exekútora zamietol. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 04.06.2011. V odôvodnení exekučný súd uviedol, že exekučný titul - rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného Slovenská rozhodcovská, a.s. sp.zn. SR 07225/10 zo dňa 25.08.2010 nie je spôsobilým exekučným titulom. Žalobca (oprávnený) nepreukázal,

že by bol úver poskytnutý povinnej na výkon povolania, zamestnania alebo podnikania. Zmluva o úvere neobsahovala RPMN, preto je úver bezúročný a bez poplatkov, čo rozhodcovský súd nezohľadnil. Rozhodcovský súd zaviazal povinnú na plnenie právom nedovolené, okrem iného na neprímeraný úrok vo výške 0,25 % denne, uplatnený nárok neposúdil podľa predpisov na ochranu spotrebiteľa. V odôvodnení rozsudku súd prvého stupňa zdôraznil, že podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku sa lehota 15 dní vzťahuje len na situáciu, keď súd vydá poverenie pre exekútora na vykonanie exekúcie. Táto lehota nedopadá na prípady, keď súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, a žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietne. Exekučný poriadok pre tento prípad lehotu na vydanie rozhodnutie nestanovuje (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 520/2012-39 zo dňa 10.07.2013). Z dôvodu zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nemožno konštatovať porušenie lehoty a tým ani nesprávny úradný postup. Súd prvého stupňa ďalej poukázal na to, že k vydaniu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie by malo dôjsť v primeranej lehote. Pokiaľ exekučný súd rozhodol o žiadosti po 5 mesiacoch od jej doručenia súdu, nejde o neprímerané prekročenie lehoty z pohľadu súdnictva a celkového narastajúceho zaťaženia exekučného súdu. Oneskorenie v rozhodnutí o žiadosti bolo nepochybne spôsobené tým, že žalobca (oprávnený) žiadal vykonať exekúciu na základe rozhodcovského rozsudku, pričom šlo o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy. Vzhľadom na § 45 zákona č. 244/2002 Z.z. bol exekučný súd povinný skúmať, či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje spotrebiteľa na plnenie právom nedovolené, v rozpore s dobrými mravmi. Uvedený prieskum exekučný súd vykonal a zistil, že exekúciu nemožno z týchto dôvodov vykonať. Pokiaľ žalobca požadoval konštatovanie porušenia jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, súd prvého stupňa k tejto požiadavke uviedol, že existenciu zbytočných prieťahov v súdnom konaní môže určiť len Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý má právomoc rozhodovať o porušení ústavných práv fyzických a právnických osôb. Súd prvého stupňa konštatoval nedôvodnosť žaloby aj pokiaľ ide o tvrdený nesprávny úradný postup titulom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Žalobca argumentoval, že exekučný súd sa dopustil nesprávneho úradného postupu tým, keď vykonal komplexné preskúmanie exekučného titulu metódou, ktorá exekučnému súdu nepatrí a bola vykonaná mimo konania o žalobe na zrušenie rozhodcovského súdu podľa § 40 zákona č. 244/2002 Z.z. Exekučný súd postupoval podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku a skúmal formálne a materiálne podmienky vykonateľnosti exekučného titulu. Na rozdiel od iných exekučných titulov vymenovaných v § 41 ods. 2 Exekučného poriadku, zákon č. 244/2002 Z.z. v § 45 priznáva exekučnému súdu právo preskúmať rozhodcovský rozsudok aj z hľadiska hmotného práva a exekúciu zastaviť napriek právoplatnému rozhodcovskému rozsudku, ak tento rozsudok má nedostatky v § 46 písm. a/, b/, alebo ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Exekučný súd neprekročil svoju právomoc. Na vec nemožno aplikovať § 6 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. Danosť právomoci exekučného súdu vykonať namietané preskúmanie exekučného titulu bola opakovane konštatovaná rozhodnutiami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. uznesenie zo dňa 13.10.2011, sp.zn. 3Cdo/146/2011, zo dňa 18.09.2012, sp.zn. 5Cdo 230/2011). Právoplatné uznesenie exekučného súdu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia nebolo do dňa vyhlásenia rozsudku súdu prvého stupňa zmenené alebo zrušené príslušným orgánom pre nezákonnosť tak, ako to má na mysli § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. Preukázanie splnenia tejto podmienky bolo v danej veci podstatné pre ustálenie vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Na zistený skutkový stav súd prvého stupňa aplikoval

§ 3 ods. 1 písm. a/, d/, § 3 ods. 2, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, 2, 4, § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z., § 41 ods. 2 písm. d/, § 44 ods. 2, Exekučného poriadku v znení účinnom v čase podania žiadosti a dospel k záveru, že zo strany exekučného súdu nedošlo k namietanému nesprávnemu úradnému postupu ani k vydaniu nezákonného rozhodnutia. Ak tento základný predpoklad zodpovednosti za škodu nebol naplnený, tak žalobcovi nevzniklo právo na náhradu škody ani právo na náhradu nemajetkovej ujmy. Pokiaľ chýba nesprávny úradný postup, nezákonné rozhodnutie, je podľa názoru súdu prvého stupňa bez právneho významu preskúmať ostatné podmienky vzniku zodpovednosti za škodu (škodu, príčinnú súvislosť) a tým aj nevhodné vykonávať v tomto smere ďalšie dokazovanie. Preto súd prvého stupňa nevykonával dokazovanie znaleckým posudkom č. 1/214 vypracovaným Znaleckým ústavom Ekonomickej univerzity v Bratislave zo dňa 17.01.2014 (Spr 703/2014), keďže podľa vyjadrenia žalobcu znalecký posudok určuje výšku škody. Z týchto dôvodov nerozhodol súd prvého stupňa ani medzitýmnym rozsudkom. O náhrade trov konania rozhodol súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal pre nedodržanie postupu podľa § 151 ods. 1, 2 O.s.p.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., keď účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.), rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p.), súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.), pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že súd prvého stupňa nemohol postupovať podľa § 101 ods. 2 O.s.p. a vec prejednať v jeho neprítomnosti. Žalobca riadne a včas požiadal o zrušenie pojednávania, uviedol dôležité dôvody a predložil súdu listiny spájané s označenými dôvodmi. Ak tak súd prvého stupňa spravil, odňal tým žalobcovi jeho právo na konanie pred súdom. Sudcu, ktorý vydal napadnutý rozsudok nepovažoval za nestranného. Rozhodovanie veci zákonným sudcom (aj súdom) je základným predpokladom na naplnenie podmienok spravodlivého procesu (IV. ÚS 345/09). Základné právo na prejednanie a rozhodnutie vecí nestranným súdom podľa čl. 36 ods. 1 Listiny a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, je v občianskom súdnom konaní zabezpečené vylúčením sudcu z jej ďalšieho prejednávania a rozhodnutia pre jeho zaujatosť (§ 12 - 16 O.s.p., I. ÚS 27/98). Nedostatok nestrannosti sudcu je súčasťou pojmu „zákonný sudca“ (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, III. ÚS 16/2000). Neobstojí názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva. Žalobca podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, ktorej výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu. Za týchto okolností nie je prípustné, aby konanie pokračovalo ústnym pojednávaním, v ktorom vykonával úkony a rozhodoval vylúčený sudca. V konaní bolo možné uskutočniť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Za danej procesnej situácie ústne pojednávanie nebolo neodkladným úkonom. Konečné rozhodnutie vo veci súdom (vylúčeným sudcom) neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p., proti ktorému pripustil odvolanie a toto odvolanie žalobcu podáva. V čase podania odvolania o zamietnutí žaloby nebolo právoplatne rozhodnuté o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Správanie súdu prvého stupňa, kedy predbehol vydaním konečného rozhodnutia účinky právoplatného rozhodnutia o prerušení konania z dôvodu rozhodovania o otázke nestrannosti sudcu, zakladá porušenie práva žalobcu na súdnu ochranu a marí jeho možnosť konať pred súdom. Žalobca taktiež poukázal na to, že nemal možnosť vyjadriť sa k tým tvrdeniam žalovaného, z ktorých súd vychádzal v rozhodnutí a nemal možnosť vyjadriť ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a na ktorých založil toto rozhodnutie. Tým došlo k degradácii zásady kontradiktórnosti, k porušeniu práva žalobcu na súdnu ochranu ako aj k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom. Koncepcia spravodlivého súdneho konania zahŕňa aj právo na kontradiktórne konanie, v ktorom musia mať strany možnosť nielen predložiť dôkazy nevyhnutné pre úspešnosť žaloby, ale aj možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami, k týmto sa vyjadriť s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie. Žalobca ako strana konania nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnuť dôkazy na podporu svojich protitvrdení. Poukázal na to, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, jeho právo na kontradiktórny súdny proces tým bolo porušené. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie, ktorého rozsah a obsah si určil sám a vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či šlo o listiny založené v exekučnom spise. Za dôkaz v danom konaní môžu slúžiť len listiny založené v exekučnom spise, pretože vec sa týka nesprávneho úradného postupu štátneho orgánu. Dôvodil, že pokiaľ žalovaný nereagoval na výzvu súdu prvého stupňa, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobe v zmysle § 114 ods. 3 O.s.p., mal rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O.s.p.. Žalobca predložil ako dôkaz o vzniku škody znalecký posudok č.1/2014, ktorým je jednoznačne preukázané že nesprávny úradný postup mal na žalobcu negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie majetku vo výške určenej posudkom. V súvislosti s tvrdeniami uvedenými v žalobe žalobca zdôraznil, že súd prvého stupňa nevykonal dostatočné dokazovanie oboznámením sa s predložených znaleckým posudkom na vznik škody a jej príčinnú súvislosť. S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil vec tomuto súdu na opätovné prejednanie.

Žalovaný sa k doručenému odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou, včas v zákonnej lehote na podanie odvolania, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 42 ods.3 O.s.p. aj náležitosti podľa § 205 ods.1 O.s.p. s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal odvolací súd preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania. Dôvodmi odvolania vymedzenými žalobcom a ich rozsahom je odvolací súd viazaný podľa § 212 ods.1 O.s.p..

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. v rozsahu žalobcom podaného odvolania, bez nariadenia ústneho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a vo veci verejne vyhlásil rozsudok podľa § 211 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p., keď dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné a napadnutý rozsudok je potrebné podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdiť.

Žalobca v odvolaní namietal, že v konečnom rozhodnutí vo veci (v rozsudku) rozhodol súd prvého stupňa aj o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, resp. že o ňom bolo potrebné rozhodnúť samostatným uznesením. Konečné rozhodnutie vo veci súdom (vylúčeným sudcom) neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy, pretože rozhodnutie o návrhu na prerušenie konania z dôvodu rozhodovania o otázke nestrannosti sudcu, nebolo právoplatné a jeho vydaním súd prvého stupňa predbehol účinky jeho právoplatnosti. Takého správanie súdu prvého stupňa zakladá porušenie práva žalobcu na súdnu ochranu a marí jeho možnosť konať pred súdom. Odvolací súd vyhodnotil túto námietku žalobcu ako nedôvodnú. Rozhodnutie o návrhu na prerušenie konania je rozhodnutie o procesnom návrhu účastníka konania a nie je rozhodnutím vo veci samej. Aj v prípade, že by sa súd prvého stupňa s procesným návrhom žalobcu vysporiadal v konečnom rozhodnutí samostatným výrokom rozsudku, má výrok obsahujúci rozhodnutie o návrhu na prerušenie konania vždy účinky uznesenia. V danej veci rozhodoval súd prvého stupňa o návrhu žalobcu na prerušenie konania samostatným uznesením, proti ktorému podal žalobca aj samostatné odvolanie. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že v prípade existencie podmienok pre prerušenie konania podľa § 109 O.s.p., by zamietavé rozhodnutie o návrhu na prerušenie konania bolo dôvodom nielen zrušenia tohto rozhodnutia, ale aj rozhodnutia o veci samej, nakoľko o veci samej rozhodol súd prvého stupňa v čase, keď uznesenie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania nebolo právoplatné.

Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, dôkladne sa zaoberal tvrdeniami a dôkazmi účastníkov konania, dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami uvedenými v § 132 O.s.p. a zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, keď s poukazom na ním citované ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku žalobu zamietol a žalovanému ako úspešnému účastníkovi konania náhradu trov konania potrebných na účelné uplatňovanie a bránenie práva podľa § 142 ods. 1 O.s.p. nepriznal. Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa podrobne a presvedčivo odôvodnil v súlade s požiadavkami § 157 ods. 2 O.s.p. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozsudku a konštatuje správnosť jeho dôvodov, na ktoré v podrobnosti odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.)

Obligatórne (§ 212 ods. 3 O.s.p.) sa odvolací súd zaoberal, či v konaní pred súdom prvého stupňa nedošlo postupom súdu k procesným vadám uvedeným v § 221 ods. 1 písm.

a/ - g/ O.s.p. a tzv. iným vadám konania, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolacie dôvody posudzoval odvolací súd podľa obsahu tohto opravného prostriedku. Žalobcom namietané vady konania vymedzené v § 221 ods. 1 písm. f/ a g/ O.s.p. sú vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj článku 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Preto odvolací súd posudzoval či postupom súdu prvého stupňa nebola účastníkom odňatá možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) a vo veci rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p.).

V ustanovení § 14 O.s.p. sú upravené podmienky, ktorých splnenie má za následok, že sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. Predmetný dôvod odvolania sa však výslovne obmedzuje len na rozhodovanie vylúčeného sudcu. Opätovná námietka žalobcu, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa vydal vylúčený sudca, predstavuje odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení

s § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p.. Jej dôvodnosť posudzuje odvolací súd vždy, bez toho, aby bol pritom viazaný tým, či prípadne otázku zaujatosti sudcu posúdil ešte pred vydaním napadnutého rozhodnutia nadriadený súd

(§ 16 O.s.p.). Z obsahu spisu vyplýva, že prejednávacia vec bola pôvodne pridelená na prejednanie a rozhodnutie sudcovi Okresného súdu Trenčín JUDr. Ing. Miroslavovi Mandáčkovi. Krajský súd v Trenčíne ako nadriadený súd uznesením č.k. 17NcC/50/2012-9 zo dňa 17.10.2012 rozhodol, že tento sudca je z prejednávania a rozhodovania veci vylúčený. Pokynom Spr. 12/13, Spr. 165/2013 a dodatkom II. k rozvrhu práce na rok 2013, pokynom 44/13, Spr 645/13, bola vec náhodným výberom elektronickou podateľňou pridelená na prejednanie a rozhodnutie sudcovi Mgr. Petrovi Hvizdošovi, ktorý ako zákonný sudca vec prejednal a rozhodol. Otázkou vylúčenia zákonného sudcu z prejednávania a rozhodovania veci sa ako odvolacím dôvodom odvolací súd už opakovane zaoberal tak v predchádzajúcom odvolacom konaní sp.zn. 5Co/478/2013, tak v samostatnom rozhodnutí č. k.

8Co 386/2013-108 zo dňa 22.10.2014, v ktorom svoje rozhodnutie podrobne zdôvodnil. Napriek týmto skutočnostiam žalobca znova podal návrh na prerušenie konania z rovnakého dôvodu. Odvolací súd bol preto povinný preskúmať dôvodnosť žalobcom uplatneného odvolacieho dôvodu zo strany žalobcu a dospel k záveru, že na strane zákonného sudcu nie je existencia žiadnej okolnosti, ktorá by ho v zmysle § 14 a nasl. O.s.p. vylučovala z prejednávania a rozhodovania vecí vzhľadom na pomer k veci a na pomer k účastníkom konania. Odvolací súd zdôrazňuje, že dôvodom na pochybnosti o nezaujatosti namietaného sudcu nemôžu byť úvahy žalobcu založené na skutočnosti, že súd prvého stupňa svojim nelegálnym konaním (nesprávnym úradným postupom) zapríčinil vznik škody na strane žalobcu, pretože táto skutočnosť sama o sebe nevypovedá nič o vzťahu namietaného sudcu k účastníkom a k prejednávanej veci, ktorá by bola spôsobilá ovplyvniť jeho nestranné rozhodnutie. Z týchto dôvodov odvolací súd vyhodnotil opätovne uplatnenú odvoláciu námietku žalobcu ako nedôvodnú. Navyše za situácie, že o ústavnej sťažnosti žalobcu zo dňa 13.12.2012 rozhodol Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením č.k. I. ÚS 250/2013-10 zo dňa 30.04.2013, je námietka zaujatosti vznesená žalobcom z tých istých dôvodov účelová so snahou žalobcu predĺžovať konanie námietkou, ktorej bezdôvodnosť bola v konaní posudzovaná nadriadeným a odvolacím súdom.

Súd prvého stupňa v zmysle § 115 ods. 1 O.s.p. nariadil na prejednanie veci samej pojednávanie na deň 16.01.2015, na ktorom vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti účastníkov a právneho zástupcu žalobcu.

Odňatím možnosti konať pred súdom treba vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorým bola účastníkovi znemožnená realizácia tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva. K pojmovým znakom tohto odňatia patrí odňatie možnosti konať pred súdom, k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu a možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Tieto pojmové znaky musia byť splnené súčasne. V súvislosti s týmto odvolacím dôvodom odvolací súd preskúmal splnenie podmienok na postup súdu prvého stupňa v konaní podľa § 114 ods. 1, 2, § 120 ods. 4, § 101 ods. 2 a § 123 O.s.p.

Podľa § 114 ods. 2 O.s.p. v rámci prípravy pojednávania súd doručí návrh na začatie konania (žalobu) odporcovi (žalovanému) spolu s rovnopisom a prílohami návrhu do vlastných rúk a poučí účastníkov podľa § 120 ods. 4. Vyjadrenie odporcu súd bezodkladne odošle navrhovateľovi. Odvolací súd po preskúmaní postupu súdu prvého stupňa konštatuje, že postup tohto súdu zodpovedá všetkým stanoveným procesným podmienkam prípravy pojednávania podľa § 114 ods. 2 O.s.p.. Súd prvého stupňa dňa riadne doručil žalobu žalovanému. Žalovaný sa k žalobe vyjadril a toto vyjadrenie bolo právnenému zástupcovi žalobcu doručené dňa 30.09.2013 Poučenie podľa § 120 ods. 4 O.s.p. vykonal súd prvého stupňa písomne a toto doručil účastníkom. Žalovaný, ktorý sa z neúčasti ospravedlnil, nežiadal o odročenie pojednávania, odkázal na svoje písomné vyjadrenie vo veci. Právny zástupca žalobcu sa z neúčasti neospravedlnil, navrhol zrušenie pojednávania a spolu s týmto podaním podal návrh na prerušenie konania. Odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa pri vyššie opísanom procesnom postupe splnil a mal dňa 16.01.2015 splnené všetky procesné povinnosti a podmienky na prejednanie a rozhodnutie veci na pojednávaní v neprítomnosti účastníkov konania.

Žalobca v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa okrem iného namietal, že nemal možnosť vyjadriť sa k tým tvrdeniam žalovaného, z ktorých súd vychádzal v rozhodnutí a nemal možnosť vyjadriť ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a na ktorých založil toto rozhodnutie, nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnuť

dôkazy na podporu svojich protitvrdení. Koncepcia spravodlivého súdneho konania zahŕňa aj právo na kontradiktórne konanie, v ktorom musia mať strany možnosť nielen predložiť dôkazy nevyhnutné pre úspešnosť žaloby, ale aj možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami, k týmto sa vyjadriť s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie.

Odvolací súd zistil, že žalobca mal objektívnu možnosť vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam a dôkazom, ktoré súd prvého stupňa vykonal a oboznámil na pojednávaní dňa 16.1.2015. V tomto smere nie je tvrdenie žalobcu pravdivé. Na prejednanie veci nariadil súd prvého stupňa pojednávanie podľa § 115 ods. 1 O.s.p. pri zachovaní lehoty podľa § 115 ods. 2 O.s.p. po splnení procesných povinností podľa § 114 ods. 2 O.s.p.. Súd prvého stupňa vec prejednal a rozhodol bez účasti účastníkov konania a právneho zástupcu žalobcu postupom podľa § 101 ods. 2 O.s.p. . Na strane právneho zástupcu žalobcu absentoval dôležitý dôvod, pre ktorý by bol súd prvého stupňa povinný toto pojednávanie zrušiť alebo odročiť. Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č.k. 17NcC/50/2012-9 zo dňa 17.10.2012 o nevylúčení zákonného sudcu z prejednávania a rozhodovania veci a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 5Co/478/2013 a č.k. 8Co 386/2013, boli účastníkom konania riadne doručené. Tieto vykonateľné uznesenia sú v ďalších štádiách konania pre súd prvého stupňa záväzné a súd prvého stupňa bol povinný v prejednávanej veci ďalej konať v súlade so svojou povinnosťou podľa § 1 ods. 1 O.s.p. aj napriek tomu, že žalobca prípadne podal ďalšiu ústavnú sťažnosť. K odkladu vykonateľnosti sťažnosťou napadnutého uznesenia v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky nedošlo. Ústavný súd Slovenskej republiky o sťažnosti žalobcu rozhodol uznesením tak, že sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 25 ods. 1, 2 zákona č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (zákon o ústavnom súde). V čase pojednávania dňa 16.01.2015 na strane žalobcu a ani jeho právneho zástupcu neexistoval dôvod na zrušenie pojednávania a prerušenie konania. Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. umožňuje súdu vec prejednať a rozhodnúť v neprítomnosti účastníka konania alebo jeho právneho zástupcu v prípade splnenia podmienok, ktoré spočívajú v tom, že účastník konania alebo jeho právny zástupca bol na pojednávanie riadne predvolaný so zachovaním 5-dňovej lehoty na prípravu pojednávania (§ 115 ods. 2 O.s.p.) a tento účastník konania alebo jeho právny zástupca včas nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania. Dôležitý dôvod, pre povahu ktorého sa nemôže pojednávania zúčastniť sa musí týkať predovšetkým jeho osoby a mal by sa vyznačovať určitou mierou nepredvídateľnosti, mal by byť závažný a svojím rozsahom alebo z iných dôvodov by mal obsahovať dôvodený znak ospravedlnitosti. Dôležitosť dôvodu treba hodnotiť ku všetkým okolnostiam konkrétnej veci aj s prihliadnutím na zásadu hospodárnosti. Za daného procesného stavu súd prvého stupňa umožnil sporovým stranám zúčastniť sa prejednávania veci vrátane možnosti označiť rozhodné skutočnosti a dôkazy, vyjadriť ku všetkým dôkazom, ktoré sa vykonal (§ 123 O.s.p.), vykonať zhrnutie návrhov a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci (§ 118 ods. 4 O.s.p.). Odvolací súd preskúmaním postupu súdu prvého stupňa, s prihliadnutím na všetky okolnosti veci, vyhodnotil postup tohto súdu ako správny, keď mal preukázané, že súd prvého stupňa mal pre prejednanie veci v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu a žalovaného splnené všetky podmienky podľa § 101 ods. 2 O.s.p.. Zo skutočností a postupov súdu prvého stupňa v konaní vyplýva, že právo žalobcu na kontradiktórnosť súdneho procesu nebolo porušené. Prejednaním veci v neprítomnosti účastníkov konania súd prvého stupňa neodňal účastníkom konania možnosť konať pred súdom. Odvolaciu námietku žalobcu o odňatí možnosti konať pred súdom postupom súdu prvého stupňa vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú.

Odvolací súd je toho názoru, že žalobca v konaní nesplnil dôkaznú povinnosť podľa § 120 ods. 1 O.s.p.. V sporových konaniach, ako je aj v danej veci, sa nesplnenie dôkaznej povinnosti prejaví v nepriaznivom meritórnom rozhodnutí pre účastníka, ktorý svoje dôkazné bremeno neunesol. Dôkazné bremeno je procesný inštitút, ktorý spočíva v zodpovednosti účastníka konania za to, že v konaní budú preukázané tie rozhodné skutočnosti, ku ktorým sa dôkazné bremeno viaže. Povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť závisí od účastníkov konania, ktorí tým vymedzujú predmet dokazovania, teda to čo má byť preukázané. Na preukázanie skutočností, ohľadom ktorých má účastník konania dôkazné bremeno slúži dôkaz, dôkazný prostriedok realizovaný v procese dokazovania. Vymedzenie okruhu skutočností, ktoré musí účastník uviesť a následne preukázať závisí od hypotézy hmotnoprávnej normy upravujúcej sporný vzťah medzi účastníkmi. Táto norma zároveň určuje rozsah dôkaznej povinnosti a dôkazného bremena. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci má charakter objektívnej zodpovednosti, ktorej podmienkami sú : výkon verejnej moci príslušným orgánom verejnej moci, vznik škody alebo nemajetkovej ujmy poškodenému a príčinná súvislosť medzi nimi. Tieto

podmienky musí preukázať poškodený, ktorý znáša dôkazné bremeno o skutočnostiach, ktoré zakladajú objektívnu zodpovednosť štátu.

Napriek vyššie uvedenému odvolací súd vo vzťahu k žalobcom tvrdenému nesprávnemu úradnému postupu z dôvodu prekročenia právomocí exekučného súdu považuje za potrebné uviesť, že exekučným titulom, na základe ktorého sa žalobca domáhal vydania poverenia bol rozsudok rozhodcovského súdu. Oprávnenie ako aj povinnosť skúmať platnosť rozhodcovskej zmluvy alebo doložky vyplýva z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v spojení s § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní a aj z judikatúry Súdneho dvora EÚ (napr. rozhodnutie z 6.10.2009 „Asturcom“). V tomto smere odvolací súd odkazuje na správne odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, pričom uvedené právne závery sú ustálené aj judikatúrou Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR a ani odvolací súd nemá dôvod sa od nich odkloniť. Podľa uznesenia NS SR zo dňa 11.03.2013 sp. zn. 3 Cdo 50/2012, pokiaľ by exekučný súd akceptoval rozhodcovský rozsudok, pre vydanie ktorého nebola daná právomoc rozhodcovského súdu, akceptoval by vykonateľnosť rozhodnutia vydaného tým, kto na to nemal právomoc.

Odvolací súd v tomto prípade zdôrazňuje, že zo znenia ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že lehotu 15 dní od doručenia žiadosti súdneho exekútora stanovuje zákon na poverenie exekútora na vykonanie exekúcie. Exekučný poriadok a ustálená súdna prax usmerňuje exekučné súdy pred vydaním poverenia materiálne preskúmať, či neexistuje právna nedovolenosť alebo rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu. V prípade materiálneho prieskumu súladnosti exekučného titulu je vo všeobecnosti 15-dňová lehota na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie veľmi problematickým činiteľom, keďže spotrebiteľské právo je jedno z najdynamickejších sa rozvíjajúcich odvetví súkromného práva, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú aj právne predpisy na úrovni Európskeho spoločenstva vrátane judikatúry Súdneho dvora EÚ. A práve preto zákon nestanovuje žiadnu lehotu na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia ani na zastavenie exekučného konania. Z jazykového, gramatického výkladu ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že zákonodarca nemal na mysli lehotu 15 dní na vydanie akéhokoľvek rozhodnutia, ale iba na „poverenie“ súdneho exekútora vykonaním exekúcie. Ak bolo jeho zámerom, aby sa lehota 15 dní vzťahovala i na rozhodnutie, ktorým sa zamietne žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, výslovne by to upravil spôsobom ako pri iných ustanoveniach Exekučného poriadku teda s použitím slova „rozhodne.“ Z uvedených viacerých druhov výkladov zákona (gramatický, jazykový, účelový) vyplýva, že je nesprávny výklad žalobcu, podľa ktorého je zákonom daná povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia do 15 dní od doručenia takej žiadosti.

Zároveň odvolací súd zdôrazňuje, že čo sa týka nesprávneho úradného postupu v dôsledku prieťahov v exekučnom konaní, je nutné konštatovať, že existenciu zbytočných prieťahov v súdnom konaní určuje Ústavný súd SR, ktorý má právomoc rozhodovať o porušení ústavných práv fyzických a právnických osôb. Napriek tomu súd poukazuje na judikatúru Ústavného súdu SR (I ÚS 27/02, IÚS 197/03, I ÚS 38/04), podľa ktorej dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej je aj zistenie, že sa postup všeobecného súdu nevyznačoval takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy. Nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postupom dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významným prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy. V zmysle záverov Ústavného súdu potom možno konštatovať, že dobu od podania žiadosti o udelenie poverenia do rozhodnutia súdu o tejto žiadosti nemožno považovať za prieťahy v konaní, ktoré by mohli viesť k vzniku uplatnenej škody a nemajetkovej ujmy na strane žalobcu, ani za rozhodnutie v lehote, ktorá by bola neprimeraná vo vzťahu k právu žalobcu na súdnu ochranu.

Preto odvolací súd zdôrazňuje, že na to, aby bolo možné zaoberať sa samotnou skutočnou škodou, prípadne ušlým ziskom by bolo potrebné v prvom rade konštatovať, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu tak, ako to predpokladá ustanovenie § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z..

V nadväznosti na vyššie uvedené je potom nutné uviesť, že na to, aby sa ďalej súd mohol zaoberať prípadnou nemajetkovou ujmom, tak ako to predpokladá ustanovenie § 17 ods. 1, 2, 3 zákona č. 514/2003 Z. z., by v prvom rade muselo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu. Pokiaľ vychádzame zo základnej

premisy, že k nesprávnemu úradnému postupu zo strany exekučného súdu vôbec nedošlo, nie je dôvod sa v prejednávanej veci zaoberať ani prípadnou výškou nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ods. 2 citovaného zákona.

Vzhľadom k tomuto záveru je potom bez právneho významu aj znalecký posudok č. 1/2014 zo dňa 17.01.2014, ktorý predložil žalobca.

Žalobca, napriek úvodnému všeobecnému uvedeniu odvolacích dôvodov, vo svojom odvolaní neuviedol (nepochybne z dôvodu predkladania veľkého množstva typových podaní na súdy), aké konkrétne nedostatky meritórnemu posúdeniu prejednávaneho prípadu, vecnému dôvodu zamietnutia návrhu, vytyka. Uvádza len všeobecné konštatovania, ktoré uvádzal aj v žalobe. Žalobca v odvolaní nenapadol podrobné skutkové a právne závery súdu prvého stupňa o nepreukázanom naplnení ďalších predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu (neexistenciu škody a príčinnej súvislosti). Rovnako v odvolaní žiadnou odvolacou námietkou nenapadol hmotnoprávne dôvody zamietnutia návrhu na náhradu nemajetkovej ujmy. Odvolacie dôvody prezentované žalobcom v odvolaní nemajú oporu v zistenom skutkovom stave ani v právnom posúdení veci súdom prvého stupňa. Za splnenia všetkých procesných povinností, ktoré vykonal súd prvého stupňa v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku o konaní, prejednaní a rozhodnutí veci, keď účastníkov riadne poučil o možnosti označiť a predkladať dôkazy a na pojednávaní dňa 16.1.2015 vyhlásil dokazovanie za skončené, nedošlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom a ani k porušeniu práva na kontradiktórny súdny proces.

Odvolací súd poukazuje na to, že niektoré odvolacieho dôvody sa vôbec netýkajú prejednávanej veci, tvrdenia žalobcu nezodpovedajú skutočnému stavu veci a vo vzťahu k prejednávanej veci sú nepravdivé. Je zrejmé, že obsah podaného odvolania vyhotovil právny zástupca žalobcu tak, aby obsah odvolacieho dôvodu takmer vo všetkých prípadoch, v ktorých žalobca uplatnil proti žalovanému na súdoch Slovenskej republiky svoje nároky na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z.. Uvedené sa prejavuje predovšetkým v námietkach proti procesnému postupu súdu prvého stupňa, keď žalobca napríklad na jednej strane tvrdí, že súd rozhodol bez pojednávania a na druhej strane tvrdí, že pre nariadenie pojednávania vo veci samej nemal súd splnené základné povinnosti a zákonné podmienky, či nedodrжал postup podľa § 123 O.s.p.. Z tohto pohľadu sa obsah odvolania javí bez znalosti konkrétnej procesnej situácie v postupe súdu prvého stupňa v danej veci.

Za skutkovo a právne správny považuje odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa aj vo výroku o náhrade trov konania, o ktorých rozhodol súd prvého stupňa za aplikácie § 142 ods. 1 O.s.p. vychádzajúc zo zásady zodpovednosti za výsledok (zásada úspechu) a miery úspechu.

O trovách tohto odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 142 ods.1 O.s.p. v spojení s § 224 ods.1 O.s.p. Žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný, náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil. Preto odvolací súd žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.